

να υπόκεινται σε διαφορετική μεταχείριση οι διαφορετικές καταστάσεις, κατά το ακριβές μέτρο της διαπιστωθείσας διαφοράς.

Η κατάσταση των υπαλλήλων που υπηρετούν σε τρίτη χώρα διαφέρει από την κατάσταση των υπαλλήλων που υπηρετούν στην Κοινότητα, ιδίως όσον αφορά τις δαπάνες στις οποίες μπορούν να υπόκεινται στη χώρα υπηρεσίας. Για να εξασφαλιστεί η ισοτιμία της αγοραστικής δύναμεις των υπαλλήλων, ανεξαρτήτως από τον τόπο υπηρεσίας τους, θα πρέπει ο τρόπος πληρωμής των αποδοχών να λαμβάνει υπόψη του αυτή τη διαφορά καταστάσεως. Το γεγονός

ότι τεκμαίρεται ότι υπάλληλοι που υπηρετούν σε τρίτη χώρα δεν μπορούν να δαπανούν στη χώρα υπηρεσίας τους παρά μόνον το 80 % των αποδοχών τους, ενώ οι υπάλληλοι που υπηρετούν στην Κοινότητα τεκμαίρονται ότι δαπανούν το σύνολο των αποδοχών τους στη χώρα όπου ασκούν τα καθήκοντά τους, αποτελεί διαφορετική μεταχείριση ανάλογη προς τη διαφορά καταστάσεως που υφίσταται μεταξύ των δύο κατηγοριών υπαλλήλων. Πράγματι, οι υπάλληλοι που υπηρετούν σε τρίτη χώρα δεν έχουν, δυνάμει του παραρτήματος Χ του ΚΥΚ, να αντιμετωπίσουν στον τόπο υπηρεσίας τους ούτε έξοδα κατοικίας ούτε έξοδα υγείας.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 15ης Δεκεμβρίου 1992 *

Στην υπόθεση T-75/91,

Piera Scaramuzza, υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Νέας Υόρκης, εκπροσωπούμενη από τον F. Jongen, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο A. Schmitt, 62, avenue Guillaume,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον J. Griesmar, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, επικουρούμενο από τον D. Waelbroeck, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον R. Hayder, εκπρόσωπο της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της απόφασης που απέρριψε την αίτηση της προσφεύγουσας να πληρωθεί το σύνολο των αποδοχών της στο νόμισμα και με εφαρμογή του διορθωτικού συντελεστή της χώρας υπηρεσίας της,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους D. P. M. Barrington, Πρόεδρο, K. Lenaerts και A. Καλογερόπουλο, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 28ης Οκτωβρίου 1992,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Η προσφεύγουσα είναι υπάλληλος βαθμού Β 3. Είχε τοποθετηθεί στη μόνιμη αντιπροσωπεία της Επιτροπής στο Όσλο στις 4 Ιανουαρίου 1988, πριν τοποθετηθεί στο γραφείο της Επιτροπής της Νέας Υόρκης στις 17 Ιουνίου 1991.
- 2 Την 1η Οκτωβρίου 1990 ζήτησε να πληρώνεται το σύνολο των αποδοχών της στο νόμισμα και με εφαρμογή του διορθωτικού συντελεστή του τόπου υπηρεσίας της και την εφαρμογή του μέτρου αυτού από τότε που ανέλαβε υπηρεσία.
- 3 Η αίτηση αυτή έμεινε αναπάντητη από την Επιτροπή ως την ημερομηνία εκπνοής της προθεσμίας των τεσσάρων μηνών που προβλέπει ο Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ), δηλαδή την 1η Φεβρουαρίου 1991. Πάντως, στις 12 Φεβρουαρίου 1991, η προσφεύγουσα έλαβε έγγραφο του Γενικού Διευθυντή Προσωπικού και Διοικήσεως που απέρριπτε ρητά την αίτησή της.

- 4 Στις 23 Απριλίου 1991 άσκησε η προσφεύγουσα διοικητική ένσταση, δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, κατά της απορρίψεως της αιτήσεώς της.
- 5 Στις 30 Ιουλίου 1991 η προσφεύγουσα έλαβε έγγραφο του Γενικού Διευθυντή Προσωπικού και Διοικήσεως της 26ης Ιουλίου 1991 που απέρριπτε ρητά την ένστασή της.
- 6 Υπό τις περιστάσεις αυτές άσκησε η προσφεύγουσα την παρούσα προσφυγή, η οποία πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 24 Οκτωβρίου 1991.
- 7 Η έγγραφη διαδικασία διεξήχθη κανονικά. Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πέμπτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

Αιτήματα των διαδίκων

- 8 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- «1) να κρίνει την παρούσα προσφυγή παραδεκτή και βάσιμη·
- 2) κατά συνέπεια, να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής που απέρριψε την αίτηση της προσφεύγουσας να καταβάλλεται το σύνολο των αποδοχών της στο νόμισμα του τόπου υπηρεσίας, δηλαδή σε νορβηγικές κορώνες, με τον αντίστοιχο διορθωτικό συντελεστή·
- 3) να καταβάλει στην προσφεύγουσα αναδρομικώς συμπλήρωμα αντίστοιχο προς το 100 % του μισθού της στο τοπικό νόμισμα με τον αντίστοιχο διορθωτικό συντελεστή, προσανυξημένο με τόκους λόγω καθυστερημένης καταβολής προς 8 %·

4) να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα».

Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

«Κυρίως

- 1) να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·
- 2) να κρίνει κατά νόμο επί των δικαστικών εξόδων.

Επικουρικώς

- 3) αν, πράγμα αδύνατο, κρίνει το Πρωτοδικείο παράνομο το άρθρο 1 των εσωτερικών οδηγιών της Επιτροπής, να αποφανθεί ότι:
 - α) πλην όσων αφορά τους υπαλλήλους που υπηρετούν σε τρίτη χώρα (στο εξής: ΥΥΤΧ) και οι οποίοι διεκδίκησαν προηγουμένως τα δικαιώματά τους δικαστικώς ή με αίτηση ή διοικητική ένσταση, να μη μπορεί να γίνει επίκληση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου για διεκδικήσεις που αφορούν περιόδους αποδοχών προηγούμενες της ημερομηνίας δημοσιεύσεώς της·
 - β) όσον αφορά ειδικότερα την προσφεύγουσα, δεν συντρέχει λόγος για το παρελθόν να ληφθούν υπόψη, κατά τον υπολογισμό των ποσών που έπρεπε να της είχαν καταβληθεί σε νορβηγικές κορώνες με εφαρμογή του νορβηγικού διορθωτικού συντελεστή, μόνον τα ποσά που πράγματι καταβλήθηκαν σε βελγικά φράγκα σ' αυτήν μετά τον Οκτώβριο του 1990 ή, τουλάχιστον, για την προηγούμενη περίοδο, να μη ληφθούν υπόψη τα ποσά που διαβιβάστηκαν κατευθείαν στην Τράπεζα ΒΗW για τη λήψη δανείου προς αγορά ακινήτου, καθώς και άλλα ποσά που παρακρατήθηκαν απευθείας από τις αποδοχές της προσφεύγουσας.»

Επί της ουσίας

- 9 Η προσφεύγουσα επικαλείται κυρίως δύο λόγους ακυρώσεως για να στηρίξει το ακυρωτικό της αίτημα. Ο πρώτος αναφέρεται σε παράβαση του άρθρου 12, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος X του ΚΥΚ (στο εξής: παράρτημα X) στην οποία υπέπεσε η Επιτροπή θεσπίζοντας το άρθρο 1 των εσωτερικών της οδηγιών σχετικά με τον καθορισμό των λεπτομερειών πληρωμής που προβλέπονται στο άρθρο 12 της παραρτήματος X (στο εξής: εσωτερικές οδηγίες). Με τον δεύτερο λόγο προβάλλεται παραβίαση της αρχής της ισοτιμίας της αγοραστικής δυνάμεως και των άρθρων 62 έως 65 του ΚΥΚ.
- 10 Το παράρτημα X, που προστέθηκε στον ΚΥΚ με τον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ) 3019/87 του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 1987, περί ειδικών και κατ' εξαίρεση διατάξεων που ισχύουν για τους υπαλλήλους των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που υπηρετούν σε τρίτη χώρα (ΕΕ L 286, σ. 3), προβλέπει στο άρθρο 11 ότι «Οι αποδοχές καθώς και οι αποζημιώσεις που προβλέπει το άρθρο 10 καταβάλλονται σε βελγικά φράγκα στο Βέλγιο. Προσαρμόζονται με τον διορθωτικό συντελεστή που ισχύει για τις αποδοχές των υπαλλήλων που υπηρετούν στο Βέλγιο» και στο άρθρο 12 ότι «Κατόπιν αιτήσεως του υπαλλήλου, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή μπορεί να αποφασίζει την πληρωμή των αποδοχών εν όλω ή εν μέρει στο νόμισμα της χώρας υπηρεσίας. Στην περίπτωση αυτή προσαρμόζονται με τον διορθωτικό συντελεστή του τόπου υπηρεσίας και μετατρέπονται σύμφωνα με την αντίστοιχη συναλλαγματική ισοτιμία. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις που αιτιολογούνται δεόντως η ΑΔΑ μπορεί να προβαίνει στην ολική ή μερική αυτή πληρωμή σε νόμισμα διαφορετικό από εκείνο του τόπου υπηρεσίας σύμφωνα με κατάλληλους όρους που αποβλέπουν στην εξασφάλιση της διατηρήσεως της αγοραστικής δυνάμεως». Εξάλλου, το άρθρο 1 των εσωτερικών οδηγιών ορίζει ότι, «κατ' εφαρμογή του άρθρου 12 του παραρτήματος X του ΚΥΚ και κατόπιν αιτήσεως του υπαλλήλου, η ΑΔΑ προβαίνει στην πληρωμή στο νόμισμα του τόπου υπηρεσίας μέρους των αποδοχών του μέχρις 80 % των καθαρών αποδοχών. Σε περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες η ΑΔΑ μπορεί να προβεί και στην πληρωμή στο νόμισμα του τόπου υπηρεσίας μέρους των αποδοχών που υπερβαίνει αυτό το 80 %».

— Πρώτος λόγος ακυρώσεως: παράβαση του άρθρου 12 του παραρτήματος X από το άρθρο 1 των εσωτερικών οδηγιών

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 11 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το άρθρο 1 των εσωτερικών οδηγιών παραβιάζει το άρθρο 12 του παραρτήματος X, κατ' εφαρμογή του οποίου

εκδόθηκαν αυτές οι οδηγίες, κατά το μέρος που περιορίζει στο 80 % των καθαρών αποδοχών των ΥΥΤΧ την πληρωμή των αποδοχών στο νόμισμα και με εφαρμογή του διορθωτικού συντελεστή της χώρας υπηρεσίας πλην ειδικής αιτιολογίας. Πράγματι, η διάταξη αυτή δεν προβλέπει κανέναν περιορισμό αυτού του είδους και δεν έχει παράσχει καμία διακριτική εξουσία στην αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) επί του θέματος αυτού. Έτσι, η λέξη «μπορεί» δείχνει ότι η διάταξη αυτή παρεκκλίνει από την αρχή του άρθρου 11 όταν υποβάλλει ο υπάλληλος τη σχετική αίτηση. Όσον αφορά την έκφραση «εν όλω ή εν μέρει», η διατύπωση αυτή επιτρέπει στους υπαλλήλους να προσαρμόζουν την αίτησή τους για την καλύτερη εξυπηρέτηση των συμφερόντων τους.

- 12 Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι το άρθρο 1 των εσωτερικών οδηγιών παραβιάζει το άρθρο 12 του παραρτήματος Χ καθόσον αναμιγνύει το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της διατάξεως αυτής, επεκτείνοντας την εξαιρετική περίπτωση που προβλέπει το δεύτερο εδάφιο στην αρχή της πληρωμής των αποδοχών στο νόμισμα και με εφαρμογή του διορθωτικού συντελεστή του τόπου υπηρεσίας. Κατά την προσφεύγουσα, η αρχή που θεσπίζει το άρθρο 12, πρώτο εδάφιο — ολική ή μερική πληρωμή στο νόμισμα του τόπου υπηρεσίας κατόπιν αιτήσεως του υπαλλήλου —, πρέπει να συσχετιστεί με το δεύτερο εδάφιο, το οποίο καθορίζει παρεκκλίσεις από την αρχή αυτή: *«σε εξαιρετικές περιπτώσεις που αιτιολογούνται δεόντως, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή μπορεί να προβαίνει στην ολική ή μερική αυτή πληρωμή σε νόμισμα άλλο από εκείνο του τόπου υπηρεσίας»*. Επομένως υπάρχει η αρχή — το πρώτο εδάφιο — και η εξαίρεσή της — το δεύτερο εδάφιο. Αν γίνει δεκτή η άποψη κατά την οποία το πρώτο εδάφιο θεμελιώνει διακριτική εξουσία, το δεύτερο εδάφιο θα έχανε κάθε σημασία αφού δεν θα υπήρχε λόγος, αν ο βασικός κανόνας ήταν αμυγώς δυνητικός, να ζητείται από τους ΥΥΤΧ να δικαιολογούν δεόντως τις εξαιρέσεις.
- 13 Η προσφεύγουσα εκθέτει ότι, αν υποτεθεί ότι το άρθρο 12 καθιερώνει διακριτική εξουσία της διοικήσεως να καθορίζει το μέρος των αποδοχών που μπορεί να καταβληθεί στο νόμισμα της χώρας υπηρεσίας με εφαρμογή του διορθωτικού συντελεστή της χώρας αυτής, το άρθρο 1 των εσωτερικών οδηγιών περιορίζει υπερβολικά την εξουσία αυτή απαγορεύοντας να πληρώνονται οι αποδοχές «εν όλω» στο νόμισμα αυτό.
- 14 Η Επιτροπή απαντά ότι ο παρεκκλίνων χαρακτήρας σε σχέση με τον ΚΥΚ των κανόνων του παραρτήματος Χ προκύπτει σαφώς από τον τίτλο του («Ειδικές και εξαιρετικές διατάξεις που ισχύουν για τους υπαλλήλους που υπηρετούν σε τρίτη χώρα») και από το άρθρο του 1. Αυτό το παράρτημα Χ προβλέπει πολλές ειδικές διατάξεις για τους υπαλλήλους που υπηρετούν σε τρίτες χώρες, για

τους οποίους καθορίζουν τα άρθρα 11 και 12 το σύστημα πληρωμής των αποδοχών. Δυνάμει του άρθρου 1 του παραρτήματος X, ο τρόπος πληρωμής των αποδοχών των ΥΥΤΧ καθορίστηκε από την Επιτροπή τον Μάιο του 1988, μέσω εσωτερικών οδηγιών που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 12 του παραρτήματος X.

15 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το άρθρο 12 του παραρτήματος X παρέχει ρητά διακριτική εξουσία στην ΑΔΑ για να αποφασίζει την πληρωμή των αποδοχών «εν όλω ή εν μέρει» στο νόμισμα της χώρας υπηρεσίας. Εναπόκειται επομένως σ' αυτήν — υπό την επιφύλαξη του καταλλήλου ελέγχου από τον κοινοτικό δικαστή — να καθορίζει το ποσοστό των αποδοχών που θεωρεί εύλογο να καταβάλλεται στο νόμισμα της χώρας υπηρεσίας στον υπάλληλο που ζήτησε να εφαρμοστεί σ' αυτόν το άρθρο 12. Καθορίζοντας κατ' αποκοπή στο 80 % το «μέρος» των αποδοχών που μπορεί κανονικά να πληρωθεί στο νόμισμα της χώρας υπηρεσίας κατόπιν αιτήσεως ενός ΥΥΤΧ (πλην των περιπτώσεων που ο ΥΥΤΧ μπορεί να αποδείξει ότι πρέπει να πληρωθεί ανώτερο ποσοστό στο τοπικό νόμισμα), οι εσωτερικές οδηγίες τήρησαν πλήρως το πλαίσιο που χαράσσει το άρθρο 12, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος X. Υποστηρίζει ότι, αν έπρεπε να αποφασίσει, όπως ζητεί η προσφεύγουσα, να πληρώνει συστηματικά το σύνολο των αποδοχών στο νόμισμα της χώρας υπηρεσίας όταν το ζητεί ένας υπάλληλος, τότε θα παρεβιάζετο το άρθρο 12 του παραρτήματος X. Πράγματι, το αίτημα αυτό καταργεί παρανόμως τη διακριτική εξουσία που διαθέτει το κοινοτικό όργανο επί του θέματος αυτού.

16 Η Επιτροπή προσθέτει ότι η αναφορά που κάνει η προσφεύγουσα στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 12 του παραρτήματος X είναι αλυσιτελής κατά το μέτρο που η διάταξη αυτή δεν αφορά την κατάσταση της προσφεύγουσας, αλλά μόνον πληρωμές σε νόμισμα που δεν είναι ούτε το νόμισμα της χώρας της έδρας του οργάνου (άρθρο 11 του παραρτήματος X) ούτε το νόμισμα της χώρας υπηρεσίας (άρθρο 12, πρώτο εδάφιο).

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

17 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η χρήση στο άρθρο 12, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος X του όρου «μπορεί να αποφασίσει» ή του ισοδύναμου του σε όλες τις κοινοτικές γλώσσες, συνδυαζόμενη με τη χρήση του όρου «κατόπιν αιτήσεως του υπαλλήλου», θα ήταν πλεοναστική αν δεν είχε ως αποτέλεσμα να παράσχει, αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, περιθώριο εκτιμήσεως στην ΑΔΑ. Αν ήθελε γίνει δεκτή η άποψη της προσφεύγουσας, η εν λόγω

διάταξη έπρεπε να ήταν διατυπωμένη ως εξής: «Κατόπιν αιτήσεως του υπαλλήλου, οι αποδοχές του πληρώνονται εν όλω ή εν μέρει στο νόμισμα της χώρας υπηρεσίας. Στην περίπτωση αυτή (...)». Η διατύπωση αυτή θα ήταν πιο φυσική αφού θα είχε ακολουθήσει την ίδια διάρθρωση με εκείνη του άρθρου 11. Εξάλλου, η ύπαρξη του όρου «αποφασίζει» προϋποθέτει ότι πρέπει να ληφθεί απόφαση από την ΑΔΑ, πράγμα που συνεπάγεται ότι δεν αρκεί η αίτηση του υπαλλήλου. Αλλά και η πρακτική αποτελεσματικότητα της λέξεως αυτής είναι ασυμβίβαστη με την άποψη της προσφεύγουσας.

- 18 Παρέπεται ότι το άρθρο 12, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος Χ παρέχει περιθώριο εκτιμήσεως στην Επιτροπή για να καθορίσει κατά πόσο πρέπει να δέχεται τις αιτήσεις που υποβάλλουν οι υπάλληλοι βάσει της διατάξεως αυτής.
- 19 Εξάλλου, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι είναι αλυσιτελές το επιχείρημα της προσφεύγουσας που στηρίζεται στη συνδυασμένη ερμηνεία των δύο εδαφίων του άρθρου 12 του παραρτήματος Χ. Πράγματι, το δεύτερο εδάφιο του άρθρου αυτού δεν αποτελεί εξαίρεση του πρώτου εδαφίου, αλλά, όπως και το πρώτο εδάφιο, εξαίρεση από το άρθρο 11 του παραρτήματος Χ. Η αρχή που θέτει το άρθρο 11 είναι η πληρωμή των αποδοχών των ΥΥΤΧ σε βελγικά φράγκα στο Βέλγιο, με εφαρμογή του διορθωτικού συντελεστή της χώρας αυτής. Δύο εξαιρέσεις από την αρχή αυτή προβλέπονται στο άρθρο 12: η πληρωμή των αποδοχών εν όλω ή εν μέρει στο νόμισμα και με εφαρμογή του διορθωτικού συντελεστή του τόπου υπηρεσίας (πρώτο εδάφιο) ή η πληρωμή των αποδοχών εν όλω ή εν μέρει σε άλλο νόμισμα από εκείνο του τόπου υπηρεσίας σύμφωνα με τους κατάλληλους όρους που αποβλέπουν στην εξασφάλιση της διατηρήσεως της αγοραστικής δυνάμεως (δεύτερο εδάφιο).
- 20 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι τίποτε δεν απαγορεύει κατ' αρχήν στην ΑΔΑ να θεσπίζει με εσωτερική απόφαση γενικής φύσεως κανόνες ασκήσεως της διακριτικής εξουσίας που της παρέχει ο ΚΥΚ (βλ. π.χ. όσον αφορά την εκτίμηση της ΑΔΑ δυνάμει του άρθρου 32, δεύτερο εδάφιο, του ΚΥΚ τις αποφάσεις της 15ης Ιανουαρίου 1985, 266/83, Σαμαρά κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 189,

σκέψη 15, και της 6ης Ιουνίου 1985, 146/84, De Santis κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, Συλλογή 1985, σ. 1723, σκέψη 11).

- 21 Εν προκειμένω πρέπει να ερευνηθεί αν η Επιτροπή υπερέβη τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεως της θεσπίζοντας το άρθρο 1 των εσωτερικών οδηγιών, το οποίο περιορίζει στο 80 % των αποδοχών το μέρος των αποδοχών που πληρώνεται αυτομάτως στο νόμισμα και με εφαρμογή του διορθωτικού συντελεστή της χώρας υπηρεσίας.
- 22 Το Πρωτοδικείο σημειώνει σχετικά ότι η προσφεύγουσα επικαλείται δύο επιχειρήματα για να υποστηρίξει τον ισχυρισμό της ότι η Επιτροπή έκανε κακή χρήση της διακριτικής της εξουσίας. Αφενός μεν ισχυρίζεται ότι, καθορίζοντας το όριο στο 80 %, η Επιτροπή απέκλεισε την πληρωμή της προσφεύγουσας «εν όλω» στο νόμισμα και με εφαρμογή του διορθωτικού συντελεστή της χώρας υπηρεσίας. Αφετέρου δε ισχυρίζεται ότι το όριο αυτό του 80 % αποτελεί δυσμενή διάκριση σε σχέση με τους υπαλλήλους που υπηρετούν στην Κοινότητα.
- 23 Όσον αφορά το πρώτο επιχείρημα της προσφεύγουσας πρέπει να παρατηρηθεί ότι το άρθρο 1 των οδηγιών δεν αποκλείει την πληρωμή των αποδοχών «εν όλω» στο νόμισμα και με εφαρμογή του διορθωτικού συντελεστή της χώρας υπηρεσίας, αλλά επιβάλλει στον υπάλληλο να αιτιολογεί δεόντως το αίτημά του καθόσον αφορά το ποσό πέραν του 80 % των αποδοχών του. Κατά συνέπεια, το άρθρο 1 των εσωτερικών οδηγιών δεν υπερβαίνει στο σημείο αυτό την εξουσία που παρέχει στην ΑΔΑ το άρθρο 12, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος Χ.
- 24 Καθόσον αφορά το δεύτερο επιχείρημα της προσφεύγουσας, πρέπει να παρατηρηθεί ότι συγγέεται κατ' ουσίαν με τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως, με τον οποίο και θα εξετασθεί.
- 25 Παρέπεται ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί καθόσον δεν συγγέεται με τον δεύτερο λόγο.

— Δεύτερος λόγος ακυρώσεως: παραβίαση της αρχής της ισοτιμίας της αγοραστικής δυνάμεως και των άρθρων 62 έως 64 του ΚΥΚ

Πρώτο σκέλος: παραβίαση της αρχής της ισοτιμίας της αγοραστικής δυνάμεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 26 Η προσφεύγουσα προβάλλει ότι παραβιάστηκαν τα άρθρα 64 και 65 του ΚΥΚ που καθιερώνουν την αρχή της ισοτιμίας της αγοραστικής δυνάμεως κατά το μέτρο που η προσαρμογή των αποδοχών της, μέσω του διορθωτικού συντελεστή, στις συνθήκες διαβίωσης στο Όσλο εφαρμόζεται μόνο στο 80 % των αποδοχών της, ενώ το υπόλοιπο πληρώνεται σε βελγικά φράγκα μη προσαρμοσμένα στο κόστος ζωής στο Όσλο.
- 27 Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι η ίδια η έννοια του διορθωτικού συντελεστή που αναφέρεται στο άρθρο 64 του ΚΥΚ αποβλέπει στην εξασφάλιση της ισοτιμίας της αγοραστικής δυνάμεως ανεξαρτήτως τύπου υπηρεσίας, τούτο δε για να αποκλειστεί οποιαδήποτε διάκριση μεταξύ των υπαλλήλων ανάλογα με τον τόπο όπου υπηρετούν. Από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως αποτελεί τη βάση του άρθρου 64 του ΚΥΚ (απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Ιουνίου 1988, 7/87, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1988, σ. 3401). Για τους υπαλλήλους που υπηρετούν στην Κοινότητα η αρχή του άρθρου 64 εφαρμόζεται άμεσα, καθόσον οι αποδοχές του υπαλλήλου υπολογίζονται με εφαρμογή του διορθωτικού συντελεστή που έχει οριστεί για τον τόπο υπηρεσίας του χωρίς να χρειάζεται ούτε να εκφράσει τη βούλησή του προς τούτο ούτε να προσκομίσει οποιαδήποτε απόδειξη για τη φύση και τη διάρθρωση των δαπανών του. Το να απαιτηθεί από τον υπάλληλο τέτοια απόδειξη θα συνιστούσε, πράγματι, απαράδεκτη ανάμειξη στην ιδιωτική ζωή του υπαλλήλου, ανάμειξη που θα ήταν αντίθετη προς το άρθρο 12 της παγκοσμίου διακηρύξεως των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Για τους υπαλλήλους που υπηρετούν εκτός Κοινότητας η αρχή του άρθρου 64 εφαρμόζεται μέσω των άρθρων 11 και 13 του παραρτήματος X· ειδικότερα το άρθρο 13 ορίζει ότι ο καθορισμός των διορθωτικών συντελεστών αποβλέπει στο να «εξασφαλίσει στο μέτρο του δυνατού την ισοτιμία της αγοραστικής δυνάμεως των υπαλλήλων ανεξάρτητα από τον τόπο υπηρεσίας τους». Επομένως, ο διορθωτικός συντελεστής δεν εκπληρώνει τη λειτουργία του παρά μόνον όταν εφαρμόζεται στο σύνολο των αποδοχών.
- 28 Περαιτέρω η προσφεύγουσα προβάλλει ότι ο καθορισμός του ορίου του 80 % των αποδοχών είναι αυθαίρετος. Στο υπόμνημα απαντήσεώς της εκθέτει ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να δικαιολογήσει αυτό το όριο με το επιχείρημα ότι «είναι εύλογο να υποτεθεί ότι ένα όχι ασήμαντο ποσοστό — υπολογιζόμενο

κατ' αποκοπήν στο 20 % — των αποδοχών των ΥΥΤΧ δεν χρησιμοποιείται κανονικά στη χώρα υπηρεσίας». Η υπόθεση αυτή δεν είναι νομικά η προσήκουσα και δεν μπορεί να στηριχθεί στα στοιχεία που επικαλείται η Επιτροπή. Πράγματι, εφόσον η ολική πληρωμή των εξόδων κατοικίας έχει ήδη ως συνέπεια τη μείωση του διορθωτικού συντελεστή με τον αποκλεισμό της από τον υπολογισμό του κόστους ζωής, δεν μπορεί να γίνει εκ νέου επίκληση αυτής της πληρωμής για να δικαιολογηθεί πληρωμή που εφαρμόζει μόνον μερικώς αυτόν τον συντελεστή. Περαιτέρω, η συμπληρωματική ασφάλιση ασθενοίας επιλέγεται και επιβάλλεται από τη διοίκηση, δικαιολογείται δε από το γεγονός ότι είναι απαραίτητη η πλήρης κάλυψη για την εξασφάλιση επαρκούς προστασίας του υπαλλήλου στις διάφορες χώρες όπου μπορεί να τοποθετείται. Το ίδιο ισχύει και για την ασφάλιση ατυχημάτων.

29 Η Επιτροπή εξηγεί ότι η επιλογή του ποσοστού 80 % οφείλεται στο γεγονός ότι είναι εύλογο να υποτεθεί ότι ένα όχι ασήμαντο ποσοστό — που αποτιμήθηκε κατ' αποκοπήν στο 20 % — των αποδοχών των ΥΥΤΧ κανονικά δεν χρησιμοποιείται στη χώρα υπηρεσίας. Πράγματι, αντίθετα από τους υπαλλήλους που υπηρετούν σε κράτη μέλη, οι ΥΥΤΧ μετακινούνται πολύ περισσότερο και κατά συνέπεια έχουν σχετικά μικρότερο δεσμό με τους αλληπάλληλους τόπους υπηρεσίας τους. Γι' αυτό πρέπει να εκτιμάται ότι σημαντικό τμήμα των αποδοχών των ΥΥΤΧ δεν χρησιμοποιείται στις χώρες υπηρεσίας τους. Εξάλλου, η Επιτροπή αναλαμβάνει σημαντικό μέρος των τοπικών εξόδων των ΥΥΤΧ, πληρώνοντας ολόκληρο το μίσθωμά τους στη χώρα υπηρεσίας, αποδίδοντας το σύνολο των ιατρικών εξόδων και συμβάλλοντας σε μια ειδική ασφάλιση ατυχημάτων για τα μέλη της οικογενείας τους. Εφόσον οι ΥΥΤΧ δεν είναι υποχρεωμένοι να φέρουν ορισμένα ουσιαστικά έξοδα στη χώρα υπηρεσίας τους, δαπανούν συνήθως τα ποσά που παραμένουν έτσι διαθέσιμα είτε στη χώρα της έδρας είτε στη χώρα όπου έχουν εγκαταστήσει το κέντρο των συμφερόντων τους.

30 Η Επιτροπή προσθέτει ότι, ακόμη και αν έπρεπε να θεωρηθεί ότι ο κανόνας του 80 % αποβλέπει στο να «συμψηφίσει» ορισμένα «πλεονεκτήματα» που παρέχονται στους ΥΥΤΧ, πράγμα που δεν συμβαίνει, είναι σε κάθε περίπτωση εσφαλμένα τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας που επιχειρούν να αποδείξουν ότι τα «πλεονεκτήματα» αυτά δεν υφίστανται στην πραγματικότητα. Το γεγονός ότι τα έξοδα κατοικίας δεν λαμβάνονται υπόψη κατά τον υπολογισμό του διορθωτικού συντελεστή δεν σημαίνει ότι η δωρεάν κατοικία δεν αποτελεί πραγματικό πλεονέκτημα για τους ΥΥΤΧ. Ο μη συνυπολογισμός των εξόδων κατοικίας στον υπολογισμό του διορθωτικού συντελεστή αποτελεί τη λογική συνέπεια του ότι οι ΥΥΤΧ δεν έχουν τέτοια έξοδα. Τα λοιπά όμως έξοδα που αναφέρονται στο κόστος διαβίωσης στη χώρα υποδοχής λαμβάνονται όλα υπόψη για τον υπολογισμό του διορθωτικού συντελεστή. Επομένως, οι αποδοχές των ΥΥΤΧ προσαρμόζονται σ' όλες τις περιπτώσεις με τον διορθωτικό

συντελεστή, μόνον δε οι κανόνες υπολογισμού του υφίστανται ελαφρά προσαρμογή στην περίπτωση των ΥΥΤΧ. Έτσι εμφανίζεται ότι δεν αφαιρείται κανένα ποσό από τις αποδοχές των ΥΥΤΧ για να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι τους παρέχεται δωρεάν κατοικία. Όσον αφορά τη συμπληρωματική ασφάλιση ασθενείας, οι ΥΥΤΧ καταβάλλουν γι' αυτήν μόνο ποσοστιαίο μερίδιο 50 % κατ' ανώτατο όριο (που δεν μπορεί να υπερβαίνει το 0,6 % του βασικού τους μισθού), ενώ το κοινοτικό όργανο αναλαμβάνει το υπόλοιπο ποσό, πράγμα που αποτελεί επίσης όχι ασήμαντο πλεονέκτημα και οδηγεί στη σκέψη ότι ο ΥΥΤΧ έχει τοπικές δαπάνες για ιατρικά έξοδα μειωμένες κατά το ποσό αυτό.

- 31 Η Επιτροπή εκτιμά, κατά συνέπεια, ότι οι ΥΥΤΧ, σε σχέση με τους υπαλλήλους που υπηρετούν στην έδρα ή σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος, χρησιμοποιούν σημαντικό τμήμα (που εκτιμάται στο 20 %) των αποδοχών τους στην Κοινότητα. Υπενθυμίζει πάντως ότι το ποσό του 80 % λαμβάνεται υπόψη μόνον κατ' αποκοπή, δεδομένου ότι δυνάμει του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 1 των εσωτερικών οδηγιών «σε περιπτώσεις που αιτιολογούνται δεόντως, η ΑΔΑ μπορεί να δεχθεί να προβεί στην πληρωμή στο νόμισμα της χώρας υπηρεσίας τμήματος των αποδοχών που υπερβαίνει αυτό το ποσοστό του 80 %». Στο υπόμνημα ανταπαντήσεως της προσθέτει η Επιτροπή ότι το ποσοστό αυτό του 20 % παρίσταται ακόμη πιο δικαιολογημένο όταν παραλληλιστεί με το σύστημα που ίσχυε προηγουμένως για τους ΥΥΤΧ, με το οποίο παρακρατούνταν 15 έως 20 % από τις αποδοχές των υπαλλήλων ως συμμετοχή για την κατοικία.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 32 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι και οι δύο διάδικοι επικαλούνται, για να δικαιολογήσουν τους αντίστοιχους ισχυρισμούς τους, την ανώτερη αρχή δικαίου που αποτελεί η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, η οποία, κατά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, αποτελεί το θεμέλιο των άρθρων 64 και 65 του ΚΥΚ (βλ. την πρόσφατη απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 1992, C-301/90, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1992, σ. I-221, σκέψεις 15 και 29). Η προσφεύγουσα υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι το μόνο μέσο που επιτρέπει την εξασφάλιση της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ των υπαλλήλων, η οποία εκφράζεται ως ισοτιμία της αγοραστικής δυνάμεως στους διαφόρους τόπους υπηρεσίας, αποτελούν τα άρθρα 64 και 65 του ΚΥΚ, δυνάμει των οποίων το σύνολο των αποδοχών καταβάλλεται αυτομάτως στο νόμισμα και με εφαρμογή του διορθωτικού συντελεστή του τόπου υπηρεσίας. Η Επιτροπή, αντιθέτως, εκθέτει ότι η ίση μεταχείριση, εκφραζόμενη κατά τον ίδιο τρόπο, απαιτεί να εφαρμόζεται διαφορετικά το σύστημα των διορθωτικών συντελεστών στους υπαλλήλους που υπηρετούν στην Κοινότητα και στους ΥΥΤΧ για να ληφθεί υπόψη η ειδική κατάσταση των τελευταίων και ότι αυτός είναι ο σκοπός του παραρτήματος X, όπως ερμηνεύθηκε με το άρθρο 1 των εσωτερικών οδηγιών.

- 33 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι η αρχή της ίσης μεταχείρισεως απαιτεί να υπόκεινται στην ίδια μεταχείριση οι όμοιες καταστάσεις και σε διαφορετική μεταχείριση οι διαφορετικές καταστάσεις, κατά το ακριβές μέτρο της διαπιστωθείσας διαφοράς.
- 34 Για να εξεταστεί αν το παράρτημα X του ΚΥΚ, όπως ερμηνεύθηκε από το άρθρο 1 των εσωτερικών οδηγιών, μπορεί, όπως τα άρθρα 64 και 65 του ΚΥΚ, να διασφαλίσουν την ίση μεταχείριση, που εκφράζεται ως ισοτιμία της αγοραστικής δυνάμεως στους διαφόρους τύπους υπηρεσίας, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι πρέπει να λυθούν τρία ζητήματα. Πρώτον, είναι η κατάσταση των ΥΥΤΧ που υπόκεινται στο παράρτημα X διαφορετική από την κατάσταση των υπαλλήλων που υπηρετούν στην Κοινότητα, οι οποίοι υπόκεινται στα άρθρα 64 και 65 του ΚΥΚ; Δεύτερον, υπόκεινται σε διαφορετική μεταχείριση οι ΥΥΤΧ σε σχέση με τους υπαλλήλους που υπηρετούν στην Κοινότητα; Τρίτον, αν υφίσταται διαφορετική μεταχείριση, δικαιολογείται με ενδεχόμενες διαφορές καταστάσεως μεταξύ των ΥΥΤΧ και των υπαλλήλων που υπηρετούν στην Κοινότητα;
- 35 Όσον αφορά το πρώτο ζήτημα, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η προσφεύγουσα παραδέχθηκε στα υπομνήματά της (υπόμνημα απαντήσεως, σ. 3, σημείο 7, και σ. 4, σημείο 8) και κατά τη συνεδρίαση ότι η κατάσταση των ΥΥΤΧ είναι διαφορετική από την κατάσταση των υπαλλήλων που υπηρετούν στην Κοινότητα. Πράγματι, υποστήριξε ότι τα διάφορα πλεονεκτήματα που παρέχονται στους ΥΥΤΧ από το παράρτημα X αποβλέπουν όλα στον συμψηφισμό των μειονεκτημάτων τους. Αναγνωρίζοντας ότι οι ΥΥΤΧ υφίστανται μειονεκτήματα που δεν έχουν οι υπάλληλοι που υπηρετούν στην Κοινότητα, η προσφεύγουσα αναγνώρισε ότι η κατάστασή τους είναι διαφορετική από την κατάσταση των υπαλλήλων που υπηρετούν στην Κοινότητα. Ο διαφορετικός χαρακτήρας των καταστάσεων αυτών ενισχύεται από την εισηγητική έκθεση της προτάσεως της Επιτροπής προς το Συμβούλιο που οδήγησε στη θέσπιση του παραρτήματος X από το Συμβούλιο. Πράγματι, στην έκθεση αυτή αναφέρεται ότι «οι όροι εργασίας του προσωπικού αυτού διαφέρουν σε σημαντικά σημεία από τους όρους που επικρατούν στην Κοινότητα: το προσωπικό που υπηρετεί εκτός της Κοινότητας εργάζεται στις εξωτερικές αντιπροσωπείες και υπόκειται σε περιοδική μετακίνηση, πράγμα που σημαίνει ότι σπανίως παραμένει επί μακρό διάστημα στον ίδιο τόπο· οι όροι διαβίωσης σε πολλές τρίτες χώρες είναι πολύ διαφορετικοί από εκείνους που συναντώνται στην Κοινότητα (...) Για το προσωπικό που υπηρετεί στο εξωτερικό, η μετακίνηση αποτελεί ουσιώδες μέρος των όρων υπηρεσίας. Το προσωπικό των αντιπροσωπειών πρέπει καταρχήν να μετατι-

θεται κατά τακτά διαστήματα, που δεν υπερβαίνουν γενικά τα τέσσερα έτη (...)
 Η πρακτική της ΑΕC από πολλών δεκαετιών είναι να τίθεται δωρεάν κατοικία
 στη διάθεση του προσωπικού της (...)
 Η πρακτική ορισμένων κρατών μελών
 στο σημείο αυτό είναι να παρέχουν δωρεάν κατοικία στο διπλωματικό τους
 προσωπικό στο εξωτερικό (...)
 Η πρακτική αυτή φαίνεται να δικαιολογείται
 καθαυτή αν ληφθούν υπόψη τα προβλήματα των συχνών μετακινήσεων και η
 ανάγκη διατήρησης μονίμου βάσεως στην Ευρώπη (...)
 Η πολιτική όσον
 αφορά τα έξοδα εκπαίδευσης για το προσωπικό που υπηρετεί στο εξωτερικό
 πρέπει να τηρεί την ήδη αναγνωρισθείσα αρχή κατά την οποία, βασικά, η
 εκπαίδευση πρέπει να παρέχεται δωρεάν στα τέκνα των υπαλλήλων της Κοινό-
 τητας, κυρίως χάρη στη μαθητεία τους στα ευρωπαϊκά και άλλα σχολεία διά
 της καταβολής αυξημένων αποζημιώσεων. Το γεγονός ότι ένας υπάλληλος
 ασκεί τα καθήκοντά του στο εξωτερικό δεν πρέπει να δημιουργήσει διάκριση
 στο σημείο αυτό. Σε πολλούς τόπους εργασίας είναι περιορισμένες και πολύ
 ακριβές οι διαθέσιμες μορφές εκπαίδευσης που αρμόζουν στα τέκνα των
 υπαλλήλων. Κατά συνέπεια, προτείνεται να ληφθούν υπόψη τα εύλογα έξοδα
 που πράγματι φέρουν οι υπάλληλοι οι οποίοι υπηρετούν εκτός της Κοινότητας
 για τη σχολική εκπαίδευση των τέκνων τους (...)
 Λόγω των πολύ υψηλών
 εξόδων υγείας σε ορισμένες χώρες και των συμπληρωματικών κινδύνων στους
 οποίους εκτίθενται οι υπάλληλοι και οι οικογένειές τους, προβλέφθηκε να
 καλύπτει μια συμπληρωματική ασφάλιση το 100 % των ιατρικών εξόδων (...)
 Το μισό αυτών των εξόδων ασφαλίσεως θα επιβαρύνει τον υπάλληλο (...).

- 36 Οι προπαρασκευαστικές εργασίες του παραρτήματος Χ του ΚΥΚ αποδει-
 κνούν πριν απ' όλα ότι η πρόθεση του κοινοτικού νομοθέτη, θεσπίζοντας το
 κείμενο αυτό, ήταν να εξομοιώσει την υπηρεσιακή κατάσταση των ΥΥΤΧ με
 εκείνη των εθνικών διπλωματών που εργάζονται υπό παρόμοιες συνθήκες.
 Πράγματι, στις εργασίες αυτές αναφέρεται ότι οι ΥΥΤΧ υπηρετούν στην Κοι-
 νότητα «σε αντιπροσωπείες που εκπροσωπούν τα όργανα της Κοινότητας στον
 κόσμο». Κατόπιν γίνονται πολλές αναφορές στην υπηρεσιακή κατάσταση του
 διπλωματικού προσωπικού των κρατών μελών. Επίσης αναφέρεται ότι: «για το
 προσωπικό των εξωτερικών αντιπροσωπειών, η υποχρέωση της μετακινήσεως
 σημαίνει ότι το κέντρο των συμφερόντων σπάνια συμπίπτει με τον τόπο εργα-
 σίας (...).
- 37 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι η κατάσταση των ΥΥΤΧ πράγ-
 ματι διαφέρει από την κατάσταση των υπαλλήλων που υπηρετούν στην Κοινό-
 τητα.
- 38 Κατόπιν αυτού πρέπει να ερευνηθεί το δεύτερο ζήτημα, δηλαδή αν οι ΥΥΤΧ
 υπόκεινται σε διαφορετική μεταχείριση σε σχέση με τους υπαλλήλους που υπη-
 ρετούν στην Κοινότητα.

- 39 Το Πρωτοδικείο τονίζει σχετικά ότι η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η διαφορετική μεταχείριση των ΥΥΤΧ και των υπαλλήλων που υπηρετούν στην Κοινότητα έγκειται στο γεγονός ότι για τους τελευταίους το άρθρο 64 του ΚΥΚ επιτρέπει αυτοί που υπηρετούν εκτός της έδρας του κοινοτικού οργάνου να πληρώνονται αυτομάτως και στο σύνολο στο νόμισμα του τόπου υπηρεσίας τους και με εφαρμογή του αντίστοιχου διορθωτικού συντελεστή, ενώ για τους ΥΥΤΧ μόνον το 80 % των αποδοχών τους καταβάλλεται στο νόμισμα του τόπου υπηρεσίας τους και μόνο στο ποσοστό αυτό εφαρμόζεται ο σχετικός διορθωτικός συντελεστής, τούτο δε μόνον κατόπιν αιτήσεώς τους.
- 40 Πρέπει να υπομνηστεί η ratio legis του άρθρου 64 του ΚΥΚ και του άρθρου 12 του παραρτήματος Χ, όπως ερμηνεύθηκε από το άρθρο 1 των εσωτερικών οδηγιών. Ο μηχανισμός του διορθωτικού συντελεστή αποσκοπεί στην εξασφάλιση της διατηρήσεως αγοραστικής δύναμews ισότιμης για όλους τους υπαλλήλους, ανεξάρτητα από τον τόπο υπηρεσίας τους. Η αγοραστική δύναμη είναι το μέτρο της ποσότητας αγαθών και υπηρεσιών που μπορεί να προμηθεύσει μια νομισματική μονάδα σε δεδομένη στιγμή. Η αγοραστική δύναμη δεν έχει επομένως έννοια παρά μόνο σε σχέση με έξοδο που μπορεί να δαπανηθεί. Για τον λόγο αυτό η εφαρμογή με απόλυτη ακρίβεια του κανόνα της ισοτιμίας της αγοραστικής δύναμews θα έπρεπε θεωρητικά να απαιτεί να εφαρμόζεται ο διορθωτικός συντελεστής του τόπου υπηρεσίας μόνον στα ποσά για τα οποία αποδεικνύεται ότι μπροούν να δαπανώνται στον τόπο υπηρεσίας.
- 41 Προ της πρακτικής αδυναμίας χειρισμού ενός συστήματος στο οποίο, αφενός μεν, κάθε υπάλληλος θα πρέπει να αποδεικνύει ποιες είναι οι δαπάνες στις οποίες μπορεί να προβεί στον τόπο υπηρεσίας του και ποιες ενεργούνται αλλού, αφετέρου δε, η διοίκηση θα πρέπει να εξακριβώνει αυτούς τους ισχυρισμούς, ο κοινοτικός νομοθέτης εφήρμοσε σύστημα τεκμηρίων, που εμφανίζεται στο άρθρο 64 του ΚΥΚ για τους υπαλλήλους που υπηρετούν στην Κοινότητα και στο άρθρο 12 του παραρτήματος Χ, όπως ερμηνεύθηκε με το άρθρο 1 των εσωτερικών οδηγιών, για τους ΥΥΤΧ.
- 42 Για τους πρώτους τεκμαίρεται ότι το 100 % των εξόδων τους μπορεί να ενεργείται στον τόπο υπηρεσίας τους. Αυτό το τεκμήριο είναι όμως μαχητό κατά το μέτρο που το άρθρο 17 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ επιτρέπει στον υπάλληλο να μεταφέρει τακτικά, μέσω του κοινοτικού οργάνου στο οποίο υπάγεται, τμήμα των αποδοχών του που δεν υπερβαίνει το ποσό που εισπράττει ως επίδομα αποδημίας (16 %) ή εκπατριισμού, εφόσον οι μεταφορές αυτές προορίζονται στην κάλυψη των δαπανών που προκύπτουν ιδίως από κανονικές και

αποδεδειγμένες επιβαρύνσεις που έχει αναλάβει ο ενδιαφερόμενος εκτός της χώρας της έδρας του κοινοτικού του οργάνου ή της χώρας όπου ασκεί τα καθήκοντά του.

- 43 Για τους ΥΥΤΧ η Επιτροπή κατέληξε ότι επεβάλλετο διαφορετική μεταχείριση λόγω των διαφορών καταστάσεως που περιέγραψε στην αιτιολογική έκθεση της προτάσεως του παραρτήματος X του ΚΥΚ, που υπέβαλε στο Συμβούλιο (βλ. τις πιο πάνω σκέψεις 35 και 36). Η Επιτροπή εξέθεσε ως εξής το συμπέρασμά της: «Κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεωρεί ότι η αρχή που διέπει την πληρωμή των αποδοχών τους πρέπει να είναι ότι ο μισθός και τα επιδόματα πρέπει να υπολογίζονται και να καταβάλλονται σε βελγικά φράγκα σύμφωνα με τον κατάλληλο για τις Βρυξέλλες διορθωτικό συντελεστή (...) Τα κοινοτικά όργανα θα είναι ελεύθερα να μεταφέρουν σε κάθε υπάλληλο που υπηρετεί εκτός της Κοινότητας τα κεφάλαια που μπορεί να έχει ανάγκη στον τόπο της εργασίας του, προσαρμόζοντας αυτές τις μεταφορές με τον διορθωτικό συντελεστή που θα λαμβάνει υπόψη του το διαφορετικό κόστος διαβίωσης στην κατάλληλη συναλλαγματική ισοτιμία.» Το Συμβούλιο ενέκρινε αυτή την πρόταση και έτσι το άρθρο 11 του παραρτήματος X του ΚΥΚ προβλέπει ότι οι ΥΥΤΧ θα πληρώνονται καταρχήν σε βελγικά φράγκα στο Βέλγιο και οι αποδοχές τους θα προσαρμόζονται με τον διορθωτικό συντελεστή για το Βέλγιο. Πάντως, δεδομένου ότι πρέπει να εξασφαλίζεται κατά το μέτρο του δυνατού η ισοτιμία της αγοραστικής δυνάμεως των υπαλλήλων ανεξαρτήτως του τόπου υπηρεσίας τους, όπως επιτάσσει το άρθρο 13, το άρθρο 12 του παραρτήματος X ορίζει ότι: «Κατόπιν αιτήσεως του υπαλλήλου, η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή μπορεί να αποφασίσει την πληρωμή των αποδοχών εν όλω ή εν μέρει στο νόμισμα της χώρας υπηρεσίας οπότε προσαρμόζεται με τον διορθωτικό συντελεστή του τόπου υπηρεσίας και μετατρέπεται ανάλογα με την αντίστοιχη συναλλαγματική ισοτιμία.»
- 44 Για την εφαρμογή αυτής της διατάξεως, το άρθρο 1 των εσωτερικών οδηγιών υποθέτει, για τους ΥΥΤΧ που ζητούν να πληρώνονται στο νόμισμα και με εφαρμογή του διορθωτικού συντελεστή της χώρας υπηρεσίας τους, ότι μόνον το 80 % των αποδοχών τους μπορεί να διατίθεται στον τόπο υπηρεσίας. Έτσι τεκμαίρεται ότι το 20 % των αποδοχών των ΥΥΤΧ δεν μπορεί να δαπανάται στον τόπο υπηρεσίας. Το τεκμήριο αυτό είναι εντούτοις μαχητό, όπως το τεκμήριο που ισχύει για τους υπαλλήλους που υπηρετούν στην Κοινότητα, κατά το μέτρο που η τελευταία φράση της διατάξεως αυτής επιτρέπει στους ΥΥΤΧ, εφόσον αιτιολογούν δεόντως το αίτημά τους, να πληρώνονται στο νόμισμα της χώρας υπηρεσίας και με εφαρμογή του διορθωτικού συντελεστή αυτής της χώρας μέρος των αποδοχών τους που υπερβαίνει αυτό το 80 %. Έτσι, οι ΥΥΤΧ μπορούν να ανατρέπουν το εν λόγω τεκμήριο όταν αποδεικνύεται ότι, για λόγους δικούς τους, μπορούν να δαπανούν πέραν του 80 % των αποδοχών τους στον τόπο υπηρεσίας τους.

- 45 Στο Πρωτοδικείο επομένως απόκειται να απαντήσει επί του τρίτου ζητήματος, δηλαδή επί του αν η διαφορετική μεταχείριση που προκύπτει από το ότι το τεκμήριο αφορά στη μια περίπτωση το 100 % των αποδοχών, ενώ στην άλλη μόνον το 80 % των αποδοχών δικαιολογείται ενόψει των διαφορετικών καταστάσεων στις οποίες βρίσκονται οι υπάλληλοι που υπηρετούν στην Κοινότητα και οι ΥΥΤΧ.
- 46 Το ζήτημα αν είναι εύλογος ο περιορισμός στο 80 % των αποδοχών των ΥΥΤΧ του μέρους αυτών που τεκμαίρεται ότι μπορεί να δαπανάται στον τόπο υπηρεσίας τους πρέπει να ερευνηθεί υπό το φως συγκρίσεως μεταξύ των δαπανών που πρέπει να αντιμετωπίζουν στον τόπο υπηρεσίας τους οι υπάλληλοι που υπηρετούν στην Κοινότητα και οι ΥΥΤΧ. Επί του θέματος αυτού από τα άρθρα 5, 18 και 23 του παράρτηματος X προκύπτει ότι οι ΥΥΤΧ δεν υπόκεινται σε κανένα έξοδο κατοικίας στον τόπο υπηρεσίας τους κατά το μέτρο που το κοινοτικό όργανο έχει θέσει στη διάθεσή τους κατοικία αντίστοιχη με τη σύνθεση της οικογένειάς τους και ότι άλλως έχουν δικαίωμα είτε στην απόδοση των εξόδων ξενοδοχείου που έχουν προηγουμένως εγκριθεί από την ΑΔΑ γι' αυτούς και την οικογένειά τους είτε στην απόδοση του μισθώματος που τους βαρύνει υπό την προϋπόθεση ότι το μίσθωμα αυτό ανταποκρίνεται στο επίπεδο των καθηκόντων που ασκούν και στη σύνθεση της οικογένειας που συντηρούν. Αντιθέτως, οι υπάλληλοι που υπηρετούν στην Κοινότητα υπόκεινται στον τόπο της υπηρεσίας τους στα έξοδα που έχουν σχέση με την κατοικία τους και την κατοικία της οικογένειάς τους. Εξάλλου, το γεγονός ότι οι ΥΥΤΧ καλύπτουν πλήρως τα έξοδά τους που αφορούν την υγεία μέσω συμπληρωματικής ασφάλισης ασθενείας, έστω και αν χρηματοδοτείται μερικώς από αυτούς τους ίδιους (άρθρο 24 του παραρτήματος X), συνεπάγεται επίσης ότι δεν έχουν να αντιμετωπίσουν έξοδα υγείας στον τόπο υπηρεσίας τους, ενώ οι υπάλληλοι που υπηρετούν στην Κοινότητα πρέπει κατ' αρχήν να φέρουν το 20 % αυτών των δαπανών στον τόπο υπηρεσίας τους (άρθρο 72 του ΚΥΚ).
- 47 Λόγω της ratio legis του συστήματος, κατά την οποία ο διορθωτικός συντελεστής πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στα ποσά που τεκμαίρεται ότι μπορούν να δαπανώνται στον τόπο υπηρεσίας, είναι εύλογο να μη χρησιμοποιείται αυτεπαγγέλτως ο διορθωτικός συντελεστής στο τμήμα των αποδοχών του ΥΥΤΧ που αντιστοιχεί στο μέρος των αποδοχών του υπαλλήλου που υπηρετεί στην Κοινότητα και είναι αφιερωμένο στην κατοικία του και στην υγεία του, δεδομένου ότι κατ' αντίθεση προς αυτόν τον τελευταίο ο ΥΥΤΧ δεν μπορεί να προβεί στις δαπάνες αυτές στον τόπο υπηρεσίας του.

- 48 Γεννάται το ζήτημα αν είναι εύλογη η εκτίμηση στο 20 % των αποδοχών του μέρους αυτών που αντιστοιχεί στις αποδοχές που μπορεί να δαπανά ένας υπάλληλος υπηρετών στην Κοινότητα στον τόπο υπηρεσίας του για την κατοικία του και για την υγεία του. Σχετικά προς το θέμα αυτό ορθώς η Επιτροπή αναφέρθηκε, ως ένδειξη του ευλόγου αυτής της εκτιμήσεως, στο 15 ως 20 % των αποδοχών των ΥΥΤΧ που αντιστοιχούσαν, πριν από την έναρξη της ισχύος του παραρτήματος Χ, στη συμμετοχή που έπρεπε να καταβάλλουν οι υπάλληλοι στο κοινοτικό τους όργανο για να τους διαθέσει κατοικία. Εξάλλου, αυτός ο αριθμός του 20 % αντιστοιχεί στη σημασία του στοιχείου «κατοικία» στη διάρθρωση της εξισορροπήσεως της καταναλώσεως των υπαλλήλων και επομένως στο βάρος που δίδεται στον παράγοντα κατοικία κατά τον υπολογισμό των διορθωτικών συντελεστών για συγκεκριμένο τόπο υπηρεσίας (βλ. τη σκέψη 19 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα Cruz Vilaça στην υπόθεση 7/87, που αναφέρθηκε πιο πάνω, Συλλογή 1988, σ. 3414). Η εκτίμηση αυτή είναι ακόμη περισσότερο εύλογη αφού οι ΥΥΤΧ δεν οφείλουν να καταβάλλουν στον τόπο υπηρεσίας τους κανένα έξοδο υγείας.
- 49 Πρέπει να προστεθεί στην προκειμένη περίπτωση ότι το εύλογο αυτού του τεκμηρίου ενισχύεται από το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν ισχυρίστηκε, σε κανένα στάδιο της διαδικασίας, ότι έπρεπε να δαπανήσει πέραν του 80 % των αποδοχών της στον τόπο υπηρεσίας της και ότι δεν υπέβαλε αίτηση δεόντως αιτιολογημένη κατά την έννοια του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 1 των εσωτερικών οδηγιών.
- 50 Εξάλλου, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι ο περιορισμός στο 80 % του τεκμηρίου δαπανών από τις αποδοχές στον τόπο υπηρεσίας, λόγω της διαθέσεως δωρεάν κατοικίας στους ΥΥΤΧ, καταλήγει σε διπλό υπολογισμό της δωρεάν παροχής κατοικίας εις βάρος των ΥΥΤΧ, δεδομένου ότι ο παράγων αυτός έχει ήδη αφαιρεθεί από τον υπολογισμό του διορθωτικού συντελεστή. Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι ο διπλός αυτός υπολογισμός δικαιολογείται πλήρως κατά το μέτρο που, εφόσον δεν μπορεί να γίνει καμία δαπάνη κατοικίας στον τόπο υπηρεσίας από τους ΥΥΤΧ, η κατοικία δεν μπορεί κατά κανένα τρόπο να ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό της αγοραστικής δυνάμεως, που παρέχεται στους ΥΥΤΧ μέσω των αποδοχών τους (βλ. πιο πάνω σκέψη 40). Πράγματι, τα έξοδα κατοικίας δεν αποτελούν μέρος των αγαθών και υπηρεσιών που μπορούν να πορίζονται με τις αποδοχές τους στον τόπο υπηρεσίας τους. Κατ' ακολουθίαν δεν πρέπει να παρεμβάλλονται στον υπολογισμό του κόστους διαβίωσης για τους ΥΥΤΧ στον τόπο υπηρεσίας τους που εκφράζεται με τον διορθωτικό συντελεστή. Ο τελευταίος δεν μπορεί εξάλλου να εφαρμόζεται σε ποσά για τα οποία είναι αποδεδειγμένο ότι δεν μπορούν να δαπανώνται στον τόπο υπηρεσίας. Για τον λόγο αυτό δεν υπάρχει

επίσης κανένα λόγος να εφαρμόζεται ο διορθωτικός συντελεστής του τύπου υπηρεσίας στο τμήμα των αποδοχών των ΥΥΤΧ που αντιστοιχεί για τους υπαλλήλους που υπηρετούν στην Κοινότητα στα έξοδα αυτά κατοικίας.

- 51 Δεν υπάρχει λόγος να λαμβάνονται υπόψη ούτε για τον υπολογισμό του διορθωτικού συντελεστή ούτε για την εφαρμογή του στοιχεία πλήρως και κατ' ανάγκη ξένα προς τη διάρθρωση των δαπανών των ΥΥΤΧ στον τόπο υπηρεσίας τους. Παρέπεται ότι η διαφορετική μεταχείριση που διαπιστώθηκε είναι ανάλογη με τη διαφορά καταστάσεως των ΥΥΤΧ σε σχέση με τους υπαλλήλους που υπηρετούν στην Κοινότητα.
- 52 Κατά τα λοιπά, καθόσον αφορά την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας που προσπαθεί να συγκρίνει την κατάσταση των ΥΥΤΧ υπό το σύστημα της συμμετοχής στα έξοδα κατοικίας που ίσχυε πριν από τη θέσπιση του παραρτήματος X με την κατάστασή τους μετά την έναρξη της ισχύος του παραρτήματος αυτού, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως για να αμφισβητήσει την απόφαση του νομοθέτη να τροποποιήσει από δεδομένη στιγμή το εφαρμοζόμενο στους ΥΥΤΧ σύστημα αποδοχών.
- 53 Εν προκειμένω, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι ο νομοθέτης, θεσπίζοντας το παράρτημα X, θέλησε να τροποποιήσει το σύστημα που ίσχυε προηγουμένως, ιδίως δε το σύστημα της συμβολής στα έξοδα κατοικίας. Η τροποποίηση αυτή του συστήματος δεν μπόρεσε να προσβάλει τα κεκτημένα δικαιώματα της προσφεύγουσας. Πράγματι, το άρθρο 27 του παραρτήματος X προβλέπει ρητά ότι «ο μόνιμος καθώς και ο μη μόνιμος υπάλληλος που προβλέπεται από τον κανονισμό 3018/87 λαμβάνει, για περίοδο που περιορίζεται στη διάρκεια της τρέχουσας υπηρεσίας του κατά τον χρόνο ενάρξεως της ισχύος των παρουσών διατάξεων και κατ' ανώτατο όριο επί πέντε έτη, αποδοχές επιπέδου τουλάχιστον ίσου προς το επίπεδο των αποδοχών που ελάμβανε πριν από την έναρξη της ισχύος των παρουσών διατάξεων».
- 54 Εξάλλου, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί σύστημα που τροποποιήθηκε πριν ισχύσει γι' αυτήν αφού δεν απέκτησε κανένα δικαίωμα δυνάμει του συστήματος αυτού. Πράγματι, η προσφεύγουσα τοποθετήθηκε στο Όσλο στις 4 Ιανουαρίου 1988, ενώ το σύστημα του παραρτήματος X των εσωτερικών οδηγιών άρχισε να ισχύει από τις 10 Οκτωβρίου 1987.

- 55 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισεως από τα άρθρα 11 και 12 του παραρτήματος Χ, όπως ερμηνεύθηκαν από το άρθρο 1 των εσωτερικών οδηγιών. Πρέπει όμως να παρατηρηθεί ότι θα συνέτρεχε αυτή η περίπτωση αν οι ΥΥΤΧ έπρεπε να πληρώσουν αυτοί οι ίδιοι την κατοικία τους και τα έξοδα υγείας τους, χωρίς να λαμβάνονται τα στοιχεία αυτά υπόψη στο επίπεδο του υπολογισμού του διορθωτικού συντελεστή και χωρίς να εφαρμόζεται ο συντελεστής αυτός στο σύνολο των αποδοχών τους. Πράγματι, στην περίπτωση αυτή οι ΥΥΤΧ θα έπρεπε να αντιμετωπίζουν τις δαπάνες αυτές στον τόπο υπηρεσίας τους, όπως οι υπηρετούντες στην Κοινότητα υπάλληλοι, που θα έπρεπε τότε να λαμβάνονται διπλά υπόψη, όπως για τους τελευταίους.
- 56 Παρέπεται ότι πρέπει να απορριφθεί το πρώτο σκέλος αυτού του λόγου ακυρώσεως.

Δεύτερο σκέλος: παραβίαση του δικαιώματος του υπαλλήλου επί των αποδοχών του

- 57 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η απόφαση της Επιτροπής παραβιάζει τα άρθρα 62 έως 65 του ΚΥΚ, που ορίζουν το περιεχόμενο των αποδοχών και θεσπίζουν το δικαίωμα του υπαλλήλου επί των αποδοχών του. Πράγματι, στερήθηκε τμήματος των αποδοχών της των οποίων δικαιούται αφού δεν καταβλήθηκε το σύνολο των αποδοχών της στο νόμισμα της χώρας υπηρεσίας και με εφαρμογή του διορθωτικού συντελεστή της χώρας αυτής.
- 58 Η Επιτροπή δεν απαντά ειδικά σ' αυτό το σκέλος του λόγου.
- 59 Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι αυτό το σκέλος του λόγου πρέπει να απορριφθεί όπως και το πρώτο. Πράγματι, κρίνοντας ότι το άρθρο 1 των εσωτερικών οδηγιών είναι σύμφωνο τόσο με τα άρθρα 11 και 12 του παραρτήματος Χ όσο και με την αρχή της ίσης μεταχείρισεως, το Πρωτοδικείο δέχθηκε ότι η Επιτροπή ορθώς υπολόγισε τις αποδοχές της προσφεύγουσας, η οποία δεν στερήθηκε επομένως ανεπιτρέπτως τμήματος των αποδοχών της.

60 Από το σύνολο των προηγουμένων σκέψεων προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

61 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Κατά το άρθρο όμως 88 του ίδιου αυτού κανονισμού, στις διαφορές μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους, τα όργανα φέρουν τα έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Κάθε διάδικος φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα.**

Barrington

Lenaerts

Καλογερόπουλος

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 15 Δεκεμβρίου 1992.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

D. P. M. Barrington